

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. שור זה עולה כל ל' יום ולאחר ל' יום שלמים כל ל' יום עולה לאחר ל' יום שלמים אמאי קדושת הגוף נינהו ופקעה בכדי הכא במאי עסקינן דאמר לדמי.....1
- ב. האומר לאשה התקדשי לי לאחר ל' יום דמקודשת ואף על פי שנתעכלו המעות....2
- ג. דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט.....3

דף כט.

א. שור זה עולה כל ל' יום ולאחר ל' יום שלמים כל ל' יום עולה לאחר ל' יום שלמים אמאי קדושת הגוף נינהו ופקעה בכדי הכא במאי עסקינן דאמר לדמי

המקדיש דבר לזמן, אם קדושת דמים או קדושת הגוף, הקדושה נפקעת אחר הזמן ממילא, י"א¹ שאין הדברים אמורים אלא בקדושת דמים, אבל בקדושת הגוף הכל מודים שאינה נפקעת בחנם, וי"א² שאפילו קדושת אינה פוקעת בכלות הזמן שהקדיש.

לפיכך כבר התבאר לעיל דף כח. שהאומר³ הרי הנטיעות האלו קרבן עד שיקצצו, כיון שנקצצו אינן צריכות פדיון, אלא נהנים בהן מיד

וכן האומר⁴ דמי פרה זו לעולה כל שלשים יום ולאחר שלשים יום לשלמים, או שאמר דמיה לשלמים כל שלשים יום ולאחר שלשים יום לעולה, דבריו קיימים. ולאחר שלושים התלךפו והרי הם כמו שנדר.

ואם הקריב דמיה בתוך שלשים יום מביא בהם כמו שנדר, שאם דמי פרה זו לעולה כל שלשים יום ולאחר שלשים יום לשלמים, מביאם עולה, ואם הקריבו לאחר שלשים יום מביא כמו שנדר, שאותם הדמים עצמם שלא הקריבם, בתוך שלשים ונשארו לאחר שלשים מביאם לשלמים⁵.

¹ הרמב"ם ודעימיהי מובא להלן

² הראב"ד מעשה הקרבנות פרק טו הלכה ז

³ רמב"ם הלכות מעילה פרק ד הלכה יא

⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק טו הלכה ז

⁵ קרן אורה בסוגייתנו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

ודוקא באומר דמי פרה⁶, אך האומר פרה זו לעולה⁷ כל שלושים יום ולאחר שלושים יום שלמים, אין קדושת הגוף נפקעת⁸.

וי"א⁹ שאף קדושת דמים לא פקעה, ואם מכר תוך שלשים חלה קדושת עולה על המעות ושוב לא פקעה, ולכן מחללים על בהמה או מעות לצורך עולה, ואחר כך מקריבו שלמים, כדי שיקיים נדרו אלא שיכול לפדותו בכל שהוא כדין הקדש שזה מנה שחיללו על שזה פרוטה שמחולל וכאן בשביל שיקיים נדרו, שאם יפדה בשוויו יש לחוש שיקשה עליו, אמרו שאף לכתחילה פודהו בכל שהוא.

דף כט:

ב. האומר לאשה התקדשי לי לאחר ל' יום דמקודשת ואף על פי שנתעכלו המעות

האומר לאשה¹⁰ הרי את מקודשת לי בפרוטה זו לאחר שלשים יום, אף על פי שנאכלו המעות¹¹ תוך השלשים יום וכשהגיעו זמן קידושין לחול אין מעות אלן בעולם אפילו הכי היא מקודשת לאחר שלשים יום¹²,

⁶ ועיין ברא"ש שלדעת הסוברים קדושת דמים פקעה בהקדשי שור לדמיו, שאם לא נמכר תוך שלשים יום ימכר אחר שלשים לקרבן האחר שאמר, אבל אם נמכר בתוך שלשים נשאר באותה הקדושה לעולם, אבל קדושת הגוף לא נפקעת, ואף על פי שהמקדש דמי בהמה הראויה להיקרב נתקדשה קדושת הגוף והיא עצמה קרבה, מכל מקום אינו חמור בקדושת הגוף ממש וכשמגיע הזמן פקעה קדושתו.

⁷ ועיין ש"ע עוד ברא"ש בתי' ב' שכאן יש שני חסרונות שאמר דמי בהמה וגם אמר לעולה בלמ"ד, או שאמר דמי פרה זו לעולה, ונקבה אינה ראויה לעולה, אין לה קדושת הגוף; וכמ"ש הר"י קורקוס שם והביאו הכ"מ בתי' ג, וכי שהרמב"ם דייק וכי פרה ובגמ' שור לאו דוקא. ועיין בר"ן כאן שיש מפרשים שלדעת הסוברים קדושת הגוף לא פקעה, אף בדמיו לעולה כיון שהמתפס תמימים לבדק הבית אינו יוצא מידי מזבח לעולם הרי הוא בקדושת הגוף, ואין קדושתו נפקעת, ולא אמרו בדמי שור זה לעולה שהקדושה נפקעת אלא כגון שהיה בעל מום.

⁸ כ"מ ולח"מ שם שלכן כ' הרמב"ם דוקא כשאמר דמי פרה זו ולא פרה עצמה

⁹ הראב"ד בנוכר

¹⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז מ א

¹¹ עיין בתשו' רבינו עקיבא איגר ס"ס ר"ד שנסתפק דאולי דוקא באכלה או בנאבדו ממנה שלא באונס דאילו חזרה מהקידושין היתה חייבת לשלם מש"ה מקודשת אבל בנאבד באונס דפטורה משלם לדין דקיי"ל בר"ג בב"מ דף מ"ג ע"א דמשום היתר שמוש אינו חייב באונסין עד שישתמש יש לומר דאינה מקודשת וסיים דצ"ע לדינא ע"ש ועיין בח"מ ס"ס קצ"א בסמ"ע ובט"ז שם וע' בהגהות יד אפרים מ"ש בזה. פת שם א

¹² מאי טעמא דהך פרוטה לא דמי למלוה ולא דמי לפקדון, לא דמי למלוה דנימא המקדש במלוה אינה מקודשת, לא דמי דמלוה להוצאה נתנה, כלומר מלוה משעה ראשונה שלה היא להוציאה בכל מה שתרצה על מנת לשלם לו, וכשהוא מקדשה בה לא מידי יחיב לה ובמאי תתקדש שתקנה עצמה לו בו, אבל הכא שמתחלה על דעת קידושין נתן לה, אף על גב דהשתא כי מטי זמן למיחל הקידושין ליתנהו לזווי בעולם מ"מ מעיקרא מקניא ליה נפשה בהנהו זווי דיהיב לה שלא על מנת להחזיר, ואפילו אם יחזור בו הוא אינה חייבת להחזיר כמו שיתבאר, וכי קא אכלה לקידושין דידה קאכלה, ואף על פי שאם תחזור בה היא תהא חייבת להחזיר המעות, מכל מקום הדבר ברשותה הוא ולכי מטא זימנא מקדשה בההיא הנאה, מה שאין כן במלוה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

אולם אם חזר בו הוא או היא תוך השלשים יום אינה מקודשת, אלא שאם חזר בו הוא אינה צריכה להחזיר המעות¹³, וכשתחזור בה היא צריכה להחזיר המעות, שהרי לא למתנה נתן לה אלא על מנת להתקדש לו בו.

ודוקא בקידושי כסף, אבל בקידושי שטר אם נקרע או נאבד קודם הזמן אינה מקודשת כיון שבשעה שחלו הקידושין אינו בעולם¹⁴, אולם אם יש בנייר שוה פרוטה הרי היא מקודשת דהו"ל כמקדש בכסף¹⁵.

ג. דאמירתו לגבוה נמסירתו להדיוט

יתבאר במסכת קידושין דף כח: בעזחי"ת

דמתחלה לא הוה לה הנאה מיניה כשהוציאה דהא על דעת לשלם הוציאה, ועכשיו אין דבר בעולם להתקדש בו. ולפקדון נמי לא דמי דנימא אם נתאכל כולו ולא נשתייר בה שוה פרוטה בשעה שחלין הקידושין אינה מקודשת, דפקדון כי מתאכיל ברשותיה דמריה מתאכיל ולא דידה הוה והאי ברשותא דידה מתאכיל ודידה הוה לפיכך כשיגיע הזמן מקודשת בו. לבוש שם ומ"ז א ח"מ וב"ש א

¹³ להר"ן א"צ להחזיר הקדושין. ולתשובת הרא"ש ומהרי"ט צריכה להחזיר הקדושין אפי' אם הוא חוזר ב"ש שם ב

¹⁴ דשטר אינו אלא מילי בעלמא ועוד שבכסף הוא בעין כיון שהיא צריכה להחזיר אבל בשטר אם נאבד או נקרע לא נשאר כלום אחר לי' יום וה"ה אם השטר בעין ואינו ברשותה אם מונח בר"ה. ב"ש שם ג

¹⁵ כי דעתו גם על הנייר, ט"ז שם ב וב"ש ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>